

MÉS INFORMACIÓ

<http://periscopi.cat/escafandre/item/aprendre-a-parlar-amb-les-plantes>



Ajuntament d'Alpicat
Regidoria de Cultura

 BIBLIOTECA | ALPICAT
SANT BARTOMEU

Plaça Països Catalans, 1
ALPICAT
Tel. 973 73 77 28

Whatsapp 606 127 833

A/e:
biblioteca@alpicat.cat

Web:
<http://www.alpicat.cat/biblioteca>

Catàleg Col·lectiu:
<http://argus.biblioteques.gencat.cat>



HORARI

De dilluns a divendres de 8:30 a 20:30
Bústia exterior de retorn de préstec

El proper dia que ens trobarem serà:

29 d'octubre de 2020

RECORDEU:

ens reunim tots els darrers dijous de mes

Lloc: Biblioteca Hora: 21:15 Coordinador: Andreu Loncà



Marta Orriols

APRENDRE A PARLAR AMB LES PLANTES

Sobre mi

Marta Orriols Balaguer (Sabadell, 1975) visc i treballo a Barcelona amb els meus dos fills (i l'Ecco, un teckel de pèl dur). Historiadora de l'art de formació. Tinc algun màster i algun postgrau que suposadament em converteixen en una experta en màrqueting i comunicació, en gestió cultural i altres que ja ni recordo, però no, res de tot això.



En el camp de l'escriptura he estudiat guió cinematogràfic a l'escola de cinema Bande à Part i escriptura creativa a l'Escola d'Esctura de l'Ateneu Barcelonès. Col·laboro ocasionalment a la secció de llibres del magazín cultural Catorze.cat i a Núvol, el digital de cultura. Faig de lectora editorial, dono voltes a un nou projecte i escric la meva primera novel·la. El setembre del 2016 vaig publicar el recull de contes Anatomia de les distàncies curtes amb Edicions del Periscopi que ha estat traduït al castellà per Lumen sota el títol d'Anatomía de las distancias cortas.

Marta Orriols va perdre la seva parella en un accident i es va posar a escriure. Havia escrit sempre, però no havia tingut mai intenció de publicar. Això va ser abans que publicés el recull Anatomia de les distàncies curtes i la novel·la Aprendre a parlar amb les plantes, que a més de ser un èxit editorial ha estat guardonada amb el premi Òmnium. Ella mateixa ha traduït la novel·la al castellà, i apunta que quan s'hi va posar es va adonar dels efectes secundaris de traslladar un text propi a una altra llengua: d'entrada, la Paula en castellà li semblava més alegre, els diàlegs casuals li costaven més en castellà. Al final se n'ha sortit sense problemes. (Júlia Bacardit)

Club de Lectura - Biblioteca Sant Bartomeu



Dos anys després del recull de contes *Anatomia de les distàncies curtes*, l'escriptora sabadellenca Marta Oriols sorprèn amb *Aprendre a parlar amb les plantes*, una novel·la d'alta intensitat emocional que vol trencar amb el tabú de la idealització dels morts: “Morir no és místic. Morir és físic, és lògic, és real”.

Traduïda d'entrada al francès, l'alemany, l'italià, l'hebreu i el neerlandès, la novel·la tracta un tema universal d'interès comú. La Paula Cid pateix la pèrdua del seu company, en Mauro, quan després d'una conversa on ell li diu que la relació s'ha acabat perquè ha conegut una altra dona, ell puja a la bicicleta i un cotxe l'atropella. Neonatòloga de quaranta-dos anys,

no massa afectiva per una mancança familiar que ve de lluny, la Paula conviu amb el lllindar de la vida i la mort amb nadons que neixen fràgils. Avesada a salvar vides, la mort a destemps d'en Mauro li cau com una gerra d'aigua freda que crea una bombolla al seu voltant, un parèntesi de desconcert, una ombra efímera, la campana de vidre de Sylvia Plath en què la Paula acabarà per sentir-se còmoda després de mesos de muntanya russa emocional.

La pèrdua que aquí es planteja és doble. Moltes parelles d'antònims conviuen en una situació límit com aquesta: l'odi i l'amor, el dolor i l'abandó, la comèdia i la tragèdia, el desig i la culpa, la pena i la compassió, el sant i el traïdor, la flora i la literatura. Estructurada en capítols numèrics, només el primer i l'últim tenen nom: Abans i Després, una sistematització amb què l'autora reforça la idea de tancament de la protagonista en la Gran Barrera de Corall entre la mort i la mentida. La mentida dona molt de joc, aquí. No només la mentida de la doble vida d'en Mauro, sinó el propi autoengany de la Paula, qui abans feia veure que tot anava bé i després prova d'evitar la llàstima dels altres no explicant la seva pèrdua per no ser aconsellada i jutjada. La mentida física, també, en el sexe entre bonobos. Marta Oriols controla molt bé la temporalitat. D'aquí la importància de l'encara, el temps suspès, la necessitat de recordar i d'oblidar, l'aprenentatge de la Paula: l'única manera que algú segueixi viu és recordar-lo, perdonant-se i perdonant-lo. D'aquí, també, els fragments on recorda la vida de parella dirigint-se, com si fossin cartes, a un tu –en Mauro– que ja no hi és i amb qui té temes pendents de resoldre i retrets per fer-li. I encara els passatges on el narrador es dirigeix a un altre tu –la Paula– com si fos la veu de la consciència o del lector. Finalment, el narrador en tercera persona, el qual fa una mena d'atestat policial amb dades objectives de la protagonista.

Amb una aposta per la literatura intimista i el llenguatge natural que busca l'emoció, amb Mercè Rodoreda (la mort s'assembla a la primavera perquè té la capacitat d'alterar-ho tot i la novel·la coral de personatges femenins: la Pili, la Lídia, la Marta i la Vanesa, la Martina) i Maria Mercè Marçal (la reconstrucció passa per canviar de pell, com una serp i pels monòlegs interiors narrats) com a guies d'un estil oral que juga amb les veus narratives, Oriols recrea la quotidianitat des d'un punt de vista humà per tal de connectar amb el lector. La mort i el dol passen a ser personatges de la novel·la. Aquells que hem patit una pèrdua, ens veiem reflectits en les reaccions de la protagonista: la tristesa fonda, la ràbia desmesurada, la recepció d'una mirada social que difereix quan la vídua és jove o no, la idea que la mort era dels altres, el món deixa d'interessar, el present és un desert. Tant el pare de la protagonista, vidu com la seva filla, com la Lídia, la seva millor amiga, volen arrossegat la Paula cap a una normalitat que a ella li sembla impossible. La mort fa replantejar les relacions personals. Les plantes, el lligam físic amb en Mauro, a qui li agradava molt la jardineria, es marceixen simbòlicament quan ell mor i la Paula haurà d'aprendre a parlar-hi per revifar-les, com fa amb els nadons. El racó de la terrassa de casa és un espai de retrobament. Les plantes com a metàfora d'un estat d'ànim enfonsat, primer, i com a font d'aprenentatge, després: “No us penso deixar morir, malparides”. Hi ha una llengua específica per parlar dels morts, la dels profetes del condol. El verb fluir provoca urticària i el que compta és retornar a un mateix.

Pocs són els personatges masculins de la novel·la. En Quim, un fuster a qui coneix a l'aeroport d'Amsterdam un mes després de l'accident d'en Mauro, l'home trampa que representa la reconstrucció del desig (“el més oposat a la mort”) d'algú a qui fa temps se li va fondre i és, alhora, un mòbil útil per a venjar la infidelitat d'en Mauro amb la Carla. En Thomas, el veí i espatlla on plorar, és font d'enveja per la seva llibertat. En Nacho, soci d'en Mauro a l'editorial on treballava, personatge de qui la Paula aprecia la fidelitat. I en Santi, metge neonatòleg de mans grosses que, en l'àmbit laboral, fa de pare de la Paula i s'amoïna per la seva cuirassa. Els noms propis, a *Aprendre a parlar amb les plantes*, tenen una importància cabdal: el nom de la Carla, per exemple, “és un lloc, un fet, un perfum sospitos, un relat, un record amarg, uns riures enrogallats”. Marta Oriols ha escrit una novel·la intensa i dura sobre la vida, sobre com tirar endavant després d'una hòstia vital real que l'autora ha sabut filtrar amb ofici. Renovar-se o morir, com els petits herois de les gestes quotidianes, com els nadons que tenen la sort d'aferrar-se a la vida, malgrat les adversitats.

Anna Carreras i Aubets
Núvol 09/10/2018